

felt Tilfælde vil være at bedømme efter samtlige de foreliggende konkrete Omstændigheder.

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Bestatning af Bedriften eller dens Udbytte, er med Hensyn til Afgiftens Størrelse og Bestatningsmaaden Lagtingets Forslag lagt til Grund. Medens Skatten paa Island, hvor der høves en Udørselsafgift af Fisk, ogsaa for Hvalers Bedommende er søgt tilvejebragt gennem en Udørselsafgift af den producerede Tran og de vigtigste Biprodukter, er man her dels for at lette og simplificere Opkrævningen, dels for, uden en altfor besværlig og vanskelig gennemførlig Kontrol og Skelnen mellem Produkter af Hvaler, som man ved denne Lov vil bestatne, og Hvaler (Smaahvaler), som man ikke vil bestatne, gaaet den Vej at foreslaa en vis bestemt Afgift af enhver Bardehval, der indbringes til Færøerne, og som (i Modsatning til saakaldet Driuhval) er fanget eller fundet fra Skib eller fra Vaad, udsendt fra Skib. Naar Afgiften er indskrænket til Bardehvaler, beror dette paa, at disse efter foreliggende Oplysninger ere de eneste Storchvaler, om hvis Fangst der vil kunne blive Spørgsmaal fra Færøerne. Afgiften foreslaas sat til 25 Kr., hvilket formentlig maa anses for meget moderat, idet Gennemsnitsværdien af Hvaler som de heromhandlede antages at være ca. 1,800 Kr.

Derimod har man med Hensyn til det Spørgsmaal, hvilken Klasse Afgiften skal tilfalde, ikke kunnet følge Lagtingets Indstilling, der gaar ud paa, at Afgiften skal indgaa i Færø Amtets økonomiske Fond for at anvendes til Afsløsning af de saakaldte Jordehvalskrettheder. Herved forstaas den Ret, der fra gammel Tid tilkommer og blandt andet ved de forskellige Reglementer for Grindefangsten er anerkendt for de omkring de saakaldte Hvalvaage beliggende Jordejendomme, til en Andel (saakaldet Landpart) saa vel af den Grindehval, der driver eller drives i Vand i Hvalvaagen, som af enhver anden Hval (Storchhval, Døgling o. s. v.), der tager Landet. Det gøres af Lagtinget gældende, at denne Ret er meget ilde set af Befolkningen, navnlig fordi den ikke uvæsentlig bestærer dens Udbytte af Grindefangsten uden at være motiveret ved nogen de paagældende Ejendomme ved denne Fangst tilføjet Skade eller Ulempe. Det er imidlertid en Ret, der ikke lidet forhøjer de paagældende Ejendommers Værdi, hvorfor en Afsløsning af den ikke lettelig kan tænkes nogen Sinde at kunne finde Sted, medmindre Staten vil træde hjælpende til. Her vil kunne

blive Spørgsmaal om en samlet Afsløsningssum af henimod 100,000 Kr.

Til en saadan Benyttelse af den foreslaaede Afgift sfømmes der imidlertid ikke at være tilstrækkelig Grund. Da det i sig naturlige og principrigtige upaatvivlelig er, at en Skat som den her omhandlede tilfalder Statskassen, er en Benyttelse af den som den foreslaaede simpelthen ensbetydende med en Afsløsning paa Statskassens Bekostning, der kun vilde kunne begrundes enten ved en stedfindende ligefrem Uretfærdighed, som ikke kunde afhjælpes paa anden Maade, eller en meget betydelig offentlig Interesse. Men det ses ikke, at nogen af Delene foreligger her. Man kan ikke sammenligne det her foreslaaede med den ved Lov 30te Marts 1892 om forskellige Statter og Afgifter paa Færøerne stedfundne Afsløsning af Fisketienden. Denne, der utvivlsomt var en odios og navnlig paa Grund af den overhaandtagende Svig ved dens Udredelse, i høj Grad demoraliserende Afgift paa det langt overvejende Flertal af den sikkende Befolknings daglige Erhverv, blev afløst gennem Paalæggelsen af en ny Skat, der væsentlig ramte de samme Personer, som hidtil havde udredt den gamle Afgift. At nu Grindefangerne eller Befolkningen, der faar Del i Grindeudbyttet, ogsaa gerne saa sig fritaget for Afgivelse af Jordehvalen, er et meget forklarligt men langt mindre berettiget Ønske. For det første klæber der ikke ved Erlæggelsen af denne Afgift — om den saa kan kaldes — den lette og derfor saa demoraliserende Afgang til Bepigelse som ved Fisketienden. For det andet ydes den ikke af det tarvelige Udbytte af dagligt mæssommeligt Erhverv, men den bestaar kun deri, at det ofte meget rige Udbytte af en sjælden Lejlighedsfangst, forinden det kommer til Deling, reduceres med en Kvotadel, der lader en rundelig Arbejds løn og meget mere tilbage til Fangstmændene. Endelig foreslaas den for det tredje afløst gennem en ny Skat, der skal bæres af helt andre Personer. At den ny Afgift ikke skal ramme de allerede paa deres Vis bestattede, Hvalindtægter, som med historisk nedarvede, sædvansmæssigt og reglementarisk fastslaaede Begrænsninger tilfælde Befolkningen uden at være indbundne ved en regelmæssig med Etablerings- og Driftsomkostninger forbunden Fangst, er formentlig i sin Orden, men herfra og til ved Hjælp af Skatten paa de ny, rationelle og af store Driftsudgifter betingede Hvalfangsmetoder at fritage den for de nævnte Begrænsninger er der formentlig et betydeligt Spring.

Medens det nu som bemærket erkendes, at den foreslaaede Afgift principmæssigt bør